

Міністерство освіти і науки України

**Державний вищий навчальний заклад
«Донбаський державний педагогічний університет»**

Кафедра української мови та літератури

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІСТОРІЯ НОВІТНЬОЇ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

(назва навчальної дисципліни)

підготовки здобувачів ступеня вищої

освіти _____ магістр _____

(назва рівня вищої освіти)

спеціальності 014 Середня освіта (українська мова та література)

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізації _____

Слов'янськ – 2016 р.

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО КАФЕДРОЮ української мови та літератури

УКЛАДАЧІ ПРОГРАМИ:

Біличенко О.Л., доктор наук із соціальних комунікацій, професор кафедри української мови та літератури;

Разживін В.М., к. філол. н., доцент кафедри української мови та літератури;

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Карабльова О. В., к. філол. н., доцент кафедри української мови та літератури

Казаків І. М., к. філол. н., доцент кафедри російської мови та літератури

Рекомендовано до впровадження
науково-методичною радою
Державного вищого навчального закладу
«Донбаський державний педагогічний університет»

« 17 » _____ лютого _____ 2016 р.

протокол № 2

Проректор

з науково-педагогічної роботи _____

С.О. Чайченко

ВСТУП

Навчальна програма вивчення дисципліни «Історія новітньої зарубіжної літератури» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки магістр за спеціальністю «014 Середня освіта (українська мова та література)».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є світовий літературний процес другої половини ХХ – початку ХХІ століття.

Міждисциплінарні зв'язки з курсами загальногуманітарного, психолого-педагогічного, літературознавчого і лінгвістичного циклів та методичних дисциплін.

Програма навчальної дисципліни містить такі змістові модулі:

1. Драматургія другої половини ХХ століття.
2. Проза європейських країн другої половини ХХ століття.
3. Література народів інших континентів.
4. Постмодернізм та наукова фантастика в літературі другої половини ХХ століття.

1. Мета й завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Історія новітньої зарубіжної літератури» є допомога здобувачам долучитися до культурної скарбниці людства, всесвітнього літературного процесу, збагатити їхній духовний світ знаннями історії зарубіжної літератури, залучити до загальнолюдських цінностей, виховати в них почуття власної гідності, потребу в читанні, інтересу до художнього слова, сформувати естетичний смак, високу загальну і читацьку культуру.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Історія новітньої зарубіжної літератури» є:

- ознайомити здобувачів з найвагомішими творчими здобутками всесвітнього літературного процесу;
- поглибити знання про сучасну зарубіжну літературу, відкрити нові імена всесвітньо відомих письменників та їхні твори;
- розкрити характерні особливості індивідуального стилю митців;
- закріпити знання літературознавчих понять;
- аналізувати художній твір, обґрунтовувати свою думку з приводу прочитаного, виявляти основні проблеми.

1.3. За результатами вивчення дисципліни у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

загальні:

- базові уявлення про лінгвістичні методи дослідження, розуміння загальнонаукових термінів та понять;
- володіння методами дослідження та аналізу лінгвістичних понять та закономірностей;
- знання системи української мови та закономірностей її функціонування;
- здатність реалізувати отримані знання в професійній діяльності на практиці;
- здатність використовувати теоретичні знання лінгвістичних дисциплін для вирішення практичних завдань;
- сенситивність до можливостей адаптації матеріалу відповідно до умов загальноосвітніх навчальних закладів;
- уміння застосовувати різні методичні ситуації в залежності від навчального контексту.

спеціальні:

- здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі

філології;

– здатність використовувати професійно профільовані знання й практичні навички в галузі філології та методики викладання української мови;

– здатність використовувати теоретичні знання й практичні навички для оволодіння основами теоретичних філологічних дисциплін;

– здатність використовувати знання, уміння й навички в галузі філологічних наук;

– здатність поєднувати практичну і професійно-педагогічну цілі з реалізацією виховної загальноосвітньої та розвиваючої функції;

– здатність та готовність реалізувати одержану підготовку в своїй майбутній діяльності;

– здатність володіти навичками роботи з комп'ютером на рівні користувача, використовувати інформаційні технології для рішення експериментальних і практичних завдань у галузі професійної діяльності.

На вивчення навчальної дисципліни відведено 150 годин / 5 кредитів ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Драматургія другої половини ХХ століття

1.1. «Театр абсурду» у європейській драматургії ХХ століття; Теоретико-літературні аспекти «театру абсурду»; Ідеологія та особистість у п'єсі Е.Йонеско «Носороги»; Своєрідність театру С.Беккета.

1.2. Швейцарська драматургія другої половини ХХ століття; проблеми морального вибору, свободи й відповідальності в п'єсі М.Фріша «Санта-Крус»; алегорико-моральний сенс сюжету драми Ф.Дюрренматта «Гостина старої дами».

Змістовий модуль 2. Проза європейських країн другої половини ХХ століття

2.1. Європейська проза другої половини ХХ століття; антивоєнний пафос творчості Г.Белля; творчість Франсуази Саган; притчовий характер роману В.Голдінга «Володар мух»; антиколоніальний роман у творчості Г.Гріна; етична та соціальна проблематика роману Е.Берджеса «Механічний апельсин».

Змістовий модуль 3. Література народів інших континентів

3.1. Американська література другої половини ХХ століття; міфологізація повсякденності у романі-притчі Дж. Апдайка «Кентавр»; соціально-моральний конфлікт у романі Дж. Селінджера «Над прірвою в житті».

3.2. Національне в художній творчості; латиноамериканська література (Г.Гарсія Маркес, П.Коельо); японська література (Кавабата Ясунарі, Кобо Абе).

Змістовий модуль 4. Постмодернізм та наукова фантастика в літературі другої половини ХХ століття

4.1. Постмодерний роман; проблеми співвідношення краси і зла, влади митця та мистецтва над натовпом, мистецтва й моралі в романі П.Зюскінда «Запахи»; поетика постмодернізму в романах Дж.Фаулза; сюжетно-композиційні особливості роману У.Еко «Ім'я троянди»; художня своєрідність роману К.Рансмайра «Останній світ».

3. Рекомендована література

Базова

1. Історія зарубіжної літератури ХХ ст. : навч. посіб. / В.І. Кузьменко, О.О. Гарачковська, М.В. Кузьменко та ін. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 496 с.

2. Давиденко Г.Й., Чайка О.М., Гричаник Н.І., Кушнерова М.О. Історія новітньої зарубіжної літератури : Навч. посібник / Г.Й. Давиденко, О.М. Чайка, Н.І. Гричаник, М.О. Кушнерова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 400 с.

3. Давиденко Г.Й., Стрельчук Г.М., Гричаник Н.І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : Навч. посібник / Г.Й. Давиденко, Г.М. Стрельчук, Н.І. Гричаник. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 274 с.

Допоміжна

1. Ващенко Ю.А., Стовба Г.С. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник / Ю.А. Ващенко, Г.С. Стовба. – Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2014. – 152 с.

2. Волощук Є. Світова література: хрестоматія-посібник для 11 кл. загальноосвіт. навч. закладів / Є.В. Волощук. – Київ : Літера ЛТД, 2011. – 512 с.

3. Гринишина М. Театральна культура рубежу ХІХ-ХХ століть. Реалізм. Дискурс / Марина Гринишина. – Київ : Фенікс, 2013. – 344 с.

4. Грінчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття [Електронний ресурс] / Н.І. Грінчак. – Режим доступу : http://b-ko.com/book_103.html

5. Денисова Т.Н. Історія американської літератури ХХ століття / Т.Н. Денисова. – Київ : Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2012. – 487 с.

6. Звиняцьковський В.Я. Світова література : підручник для 11 кл. для загальноосвіт. навч. закл. : академ. рівень, проф. рівень / Володимир Звиняцьковський. – Київ : Генеза, 2011. – 240 с.

7. Ісаєва О.О. Світова література : підручник для 11 кл. для загальноосвітніх навч. закладів / О.О. Ісаєва, Ж.В. Клименко, А.О. Мельник. – Харків : Сиція, 2011. – 320 с.

8. Качак Т.Б., Круль Л. М. Зарубіжна література для дітей / Т.Б. Качак, Л.М. Круль. – Київ : Академвидав, 2014. – 416 с.

9. Ковбасенко Ю.І. Світова література : підручник для 11 кл. для загальноосвіт. навч. закл. (академічний рівень, профільний рівень) / Ю.І. Ковбасенко. – Київ : Грамота, 2012. – 336 с.

10. Постколоніалізм. Генерації. Культура / за ред. Т. Гундорової, А. Матусяк. – Київ : Лаурис, 2014. – 336 с.

11. Усі зарубіжні письменники / упоряд. О.Д.Міхільов та ін. – Харків : ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. – 384 с.

12. Эсслин М. Театр абсурда / М. Эсслин. – Санкт-Петербург: Балтийские сезоны, 2010. – 527 с.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: екзамен.

5. Засоби діагностики успішності навчання:

- усні опитування на практичних,
- проведення письмових самостійних робіт на знання прочитаного тексту,
- письмові екзаменаційні завдання у вигляді теоретичних та тестових завдань.